

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 325/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-2Er/677/2011 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava I, pozn.) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-2Er/677/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Žiada, aby ústavný súd zrušil „*Upovedomenie o zastavení starej exekúcie sp. zn. Ex1575/10 zo dňa 21.12.2022 a Oznámenie o ukončení exekučného konania sp. zn. EX 1575/10-272 zo dňa 14.06.2023, ktoré vydal súdny exekútor JUDr. Jozef Ďurica*“ a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov konania vzniknutých pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi ako povinnému sa na základe návrhu oprávneného – Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „oprávnený“) z 15. novembra 2010 viedla exekúcia o vymoženie sumy 290 114,85 eur spolu

s príslušenstvom na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 2/2008 z 30. októbra 2008 (ďalej len „exekučný titul“).

3. Pokiaľ ide o priebeh napadnutého konania, zo skutkového stavu predneseného sťažovateľom a z obsahu rozhodnutí pripojených k ústavnej sťažnosti vyplýva, že na základe návrhu sťažovateľa súd prvej inštancie uznesením č. k. 2Er/677/2011-99 zo 16. apríla 2014 exekúciu voči nemu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. h) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (účinného do 31. marca 2017) a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Na základe odvolania oprávneného Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 21 CoE/233/2014-136 z 20. januára 2015 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že oprávnený nebol vyzvaný na vyjadrenie sa k zisteniam súdneho exekútora týkajúcim sa majetku sťažovateľa. Prípisom z 25. októbra 2023 (doručeným sťažovateľovi 10. novembra 2023) mestský súd sťažovateľovi oznámil, že exekúcia bola zastavená zo zákona z dôvodu podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), pretože uplynula rozhodná doba (5 rokov), o čom súdny exekútor vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie z 21. decembra 2022. Súdny spis bol daný do archívu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že po vydaní zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu z 20. januára 2015 okresný súd (teraz mestský súd) nerozhodol o jeho návrhu na zastavenie exekúcie z 2. marca 2011 v zmysle Exekučného poriadku, a to napriek opakovaným sťažnostiam na prietahy v konaní. Mestský súd mu napokon prípisom z 25. októbra 2023 oznámil, že exekúcia bola zastavená na základe zákona č. 233/2019 Z. z. Zastavenie exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. nezohľadňuje procesné štádium exekučného konania vyvolané zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu. Tým, že si mestský súd nesplnil svoju povinnosť rozhodnúť znovu o jeho návrhu na zastavenie v intenciách pokynu krajského súdu, dochádza k zhoršeniu jeho postavenia, pretože oprávnený môže v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. na základe rovnakého exekučného titulu opätovne iniciovať exekučné konanie. Samotnú dĺžku napadnutého konania (13 rokov) sťažovateľ označuje z ústavného hľadiska za neprimeranú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o existencii zbytočných prietahov v napadnutom exekučnom konaní, ktoré podľa názoru sťažovateľa trvá neprimerane dlho. Sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv predovšetkým v postupe mestského súdu, ktorý napriek pokynu odvolacieho súdu obsiahnutého v zrušujúcom uznesení z 20. januára 2015 dosiaľ nerozhodol o jeho návrhu na zastavenie exekúcie.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

6. Z opísaného priebehu napadnutého konania je zrejmé, že exekúcia vedená proti sťažovateľovi sa zastavila priamo *ex lege*, pričom o tejto skutočnosti vyhotovil poverený súdny exekútor 21. decembra 2022 upovedomenie o zastavení starej exekúcie v zmysle § 5 zákona č. 233/2019 Z. z., ktoré doručil mestskému súdu 14. júna 2023. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že staré exekúcie sa zastavujú priamo nadobudnutím účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z., t. j. k 1. januáru 2020. Ide o najstaršie exekúcie, ktoré trvajú k nadobudnutiu účinnosti predmetného zákona viac ako päť rokov (t. j. ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona uplynula rozhodná doba piatich rokov plynúca odo dňa doručenia prvotného poverenia na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi a v posledných 18 mesiacoch nebol dosiahnutý výťažok ani v minimálnej sume 15 eur), ak nejde o výnimky zo zastavenia starých exekúcií. Súčasne dôjde k zastaveniu starých exekúcií, ak po nadobudnutí účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. nastanú skutočnosti uvedené v § 2 ods. 1, pričom táto skutočnosť je len následne deklarovaná súdnym exekútorom prostredníctvom vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie (§ 5 ods. 1), prípadne exekučným súdom v rozhodnutí o určení, že stará exekúcia sa zastavuje (§ 8 ods. 2).

7. Podľa stabilizovanej a konštantnej judikatúry ústavného súdu ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd rozhodne o odmietnutí ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (napr. II. ÚS 55/02, IV. ÚS 223/2010, III. ÚS 462/2017, II. ÚS 464/2018). Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

8. V danom prípade je nesporné, že sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd so svojou ústavnou sťažnosťou po tom, čo došlo k zastaveniu exekúcie *ex lege* a súdny exekútor túto skutočnosť deklaroval formou vydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie z 21. decembra 2022, proti ktorému nepodal oprávnený námietky. V zmysle § 8 ods. 1 zákona o ukončení exekúcií sa exekučné konanie končí doručením upovedomenia o zastavení starej exekúcie súdu, k čomu vo veci sťažovateľa došlo 14. júna 2023. Je tak zrejmé, že právna neistota sťažovateľa v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohla trvať, keďže exekúcia bola voči nemu zastavená a ústavná sťažnosť ako prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému konaniu mestského súdu nebola objektívne spôsobilá splniť svoj účel (obdobne IV. ÚS 632/2022, III. ÚS 626/2023).

9. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Zo sťažostnej argumentácie možno vyvodit', že sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v nesprávnom postupe mestského súdu, ktorým došlo k zastaveniu exekúcie podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z.

11. K tomu je však potrebné uviesť, že v danom prípade mestský súd nepostupoval podľa § 8 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. a nevydal osobitné uznesenie o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie, ale sťažovateľa len prípisom z 25. októbra 2023 informoval, že exekučné konanie sa skončilo doručením upovedomenia súdneho exekútora o zastavení starej exekúcie z 21. decembra 2022 (§ 8 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z.). Vzhľadom na to, že oprávnený nepodal v zákonom stanovenej lehote proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie námietky (§ 7 zákona č. 233/2019 Z. z.), nemal mestský súd o čom rozhodovať. Z tohto dôvodu je potom bez akejkoľvek relevancie aj tvrdenie sťažovateľa, že pred zastavením exekúcie mestský súd neskúmal, či sú splnené podmienky na to, aby mohol konať a rozhodnúť podľa zákona č. 233/2019 Z. z.

12. Ústavný súd preto konštatuje, že namietaný postup mestského súdu neindikuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto odmietol ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2024

Miloš Maďar
predseda senátu